

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem Mgr. Tomášem Blažkem ve věci

žalobkyně: L. L.

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 1292/25, 225 08 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 7. 2024, č. j. X,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou napadeným rozhodnutím zamítla žalovaná námitky žalobkyně, směřující proti rozhodnutí žalované ze dne 2. 4. 2024, kterým byla žalobkyni zamítnuta žádost o invalidní důchod podle § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „ZDP“).
2. Žalovaná tak rozhodla na podkladě posudků Institutu posuzování zdravotního stavu (dále jen „Institut“) ze dne 21. 3. 2024 a ze dne 26. 6. 2024, podle nichž žalobkyně není invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost pouze o 20 %. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je dle těchto posudků zdravotní postižení uvedené v kapitole XV, odd. B, položce 11 přílohy k vyhlášce

č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity), tj. ztuhnutí nebo omezení pohybu v hlezání kloubu.

II. Argumentace účastníků

3. **Žalobkyně** v podané žalobě namítla, že jí nebyl přiznán invalidní důchod v rozporu s lékařskými nálezy a s názorem jejího ošetřujícího lékaře MUDr. M. F. Posudkový lékař ji nepřizval na jednání, takže nemohl učinit odpovídající závěry o jejím zdravotním stavu. Pokud by hodnocení zdravotního stavu žalobkyně bylo provedeno správně a v souladu se zdravotní dokumentací, pak by měl být její zdravotní stav hodnocen jako invalidita III. stupně. K žalobě přiložila dvě fotografie svých nohou a zprávu z vyšetření MUDr. F. ve Fakultní nemocnici Hradec Králové, chirurgické klinice, úrazové ambulanci ze dne 31. 7. 2024, v níž je podrobně popsán její zdravotní stav i další prognóza. V důsledku svého zdravotního stavu je žalobkyně od srpna 2023 nezaměstnaná, bez finanční podpory státu.
4. **Žalovaná** ve vyjádření k žalobě uvedla, že podkladový posudek má všechny náležitosti dle vyhlášky o posuzování invalidity a splňuje požadavky úplnosti, správnosti a přesvědčivosti. Zároveň platí, že v případě úplné a dostačující zdravotní dokumentace lze posudek vypracovat v nepřítomnosti posuzovaného. Žadatel tak nemusí být posudkovým lékařem osobně vyšetřen.
5. **Žalobkyně** v podání ze dne 19. 3. 2025 uvedla, že nadále nemůže najít vhodné zaměstnání z důvodu nevyhovujícího zdravotního stavu po úrazu a souvisejících operacích. Vypsala seznam léků na bolest, které užívá, a popsala i své další zdravotní potíže, kterými aktuálně trpí (psychické problémy po prodělaném úrazu, v srpnu 2024 jí začala menopauza, což má rovněž vliv na řídnutí kostí). K podání přiložila zprávu z vyšetření MUDr. F. ze dne 19. 3. 2025.

III. Jednání před soudem

6. Krajský soud rozhodl o žalobě během nařízeného ústního jednání konaného dne 21. 3. 2025.
7. V průběhu jednání soud provedl důkaz posudkem ze dne 13. 12. 2024, zpracovaným posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí, oddělením výkonu posudkové služby Hradec Králové (dále jen „posudková komise“). Posudková komise dospěla k závěru, že žalobkyně nebyla k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní. Obdobně jako posudkový lékař v řízení před žalovanou také posudková komise označila za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti žalobkyně přetrvávající obtíže po komplikované léčbě otevřené luxační zlomeniny pravého hlezna v souvislosti s úrazem ze dne 5. 8. 2023, klinicky s omezením rozsahu hybnosti v hlezání kloubu a uváděnými otoky (podle kapitoly XV, oddílu B, položky 11 přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity). Pracovní schopnost žalobkyně poklesla o 20 %.
8. Žalobkyně polemizovala se závěry posudkové komise. Zdůraznila, že v důsledku úrazu není schopná delší dobu stát na nohou, nemůže tak vykonávat svou původní práci.
9. Soud provedl důkaz žalobkyní předloženými lékařskými zprávami ze dne 31. 7. 2024 a ze dne 19. 3. 2025 a fotografiemi. Naopak neprovedl důkaz žalobkyní navrženým výsledkem

MUDr. F., neboť pro posouzení věci jsou hlavní závěry posudkové komise a výsledek odborného lékaře, který nemá posudkovou specializaci, by je nemohl zvrátit. Za nadbytečné soud považoval také vyžádání si zprávy z Úřadu práce o možnosti zaměstnání žalobkyně.

IV. Posouzení věci krajským soudem

10. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v řízení podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Rozsah jeho přezkumu byl vymezen uplatněnými žalobními body (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Žalobu shledal nedůvodnou.
11. Podle § 39 odst. 1 ZDP je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.
12. V odst. 2 téhož ustanovení se pak uvádí, že jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, jestliže poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, a konečně jestliže poklesla nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
13. V odst. 3 stejného ustanovení je uvedeno, že pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
14. Odst. 4 tohoto ustanovení pak upravuje určování poklesu pracovní schopnosti, při němž se vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu, zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav, zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován, schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával, schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %, v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti jen za zcela mimořádných podmínek.
15. Další odstavce tohoto ustanovení pak upravují to, že za zdravotní postižení se pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti považuje soubor všech funkčních poruch, které s ním souvisejí, za stabilizovaný zdravotní stav se považuje takový zdravotní stav, který se ustálil na úrovni, která umožňuje pojištěnci vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti; udržení stabilizace zdravotního stavu může být přitom podmíněno dodržováním určité léčby nebo pracovních omezení. Pojištěnec je pak adaptován na své zdravotní postižení, jestliže nabyl, popřípadě znovu nabyl schopnosti a dovednosti, které mu spolu se zachovanými tělesnými, smyslovými a duševními schopnostmi umožňují vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se určuje v celých číslech.
16. Soud dále k věci obecně uvádí, že správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV), pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku Institutu. Při přezkumu takového rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové

komise MPSV soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem jeho na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna (k tomu viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20). Požadavku úplnosti a přesvědčivosti posudek dostojí, pokud se komise vypořádá se všemi rozhodujícími skutečnostmi, a pokud své posudkové závěry náležitě odůvodní. Jelikož žalovaná rozhoduje o nároku na invalidní důchod, příp. o změně tohoto nároku či jeho odnětí v dvouinstančním řízení, jsou zejména na její rozhodnutí v námitkovém řízení kladeny nároky na jasnost, srozumitelnost a úplnost odůvodnění (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2011, č. j. 6 Ads 99/2011-43).

17. Náležitosti posudku jsou upraveny v § 7 vyhlášky o posuzování invalidity. Posudek o invaliditě musí obsahovat mimo formálních náležitostí rovněž účel posouzení a datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výsledek posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti se stanovením, zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, stanovení míry poklesu pracovní schopnosti, stupně invalidity, dne vzniku invalidity, dne změny stupně invalidity nebo dne zániku invalidity, schopnosti využití zachované pracovní schopnosti podle § 5 u pojištěnce, jehož míra poklesu pracovní schopnosti činí nejméně 35 % a nejvíce 69 %, a zda je pojištěnec v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek. Obligatorní náležitostí posudku je rovněž odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti. Jde-li přitom alespoň o invaliditu I. či II. stupně (tedy pokles pracovní schopnosti v rozmezí nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 69 %), musí posudek obsahovat rovněž tzv. pracovní rekomandaci, tedy doporučení stran vhodného druhu práce, kterou je pojištěnec schopen při svém zdravotním postižení vykonávat (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2012, č. j. 4 Ads 19/2012-18).
18. V nyní posuzované věci soud vyhodnotil posudek zpracovaný posudkovou komisí tak, že splňuje všechny předepsané náležitosti, zároveň je úplný a přesvědčivě odůvodněný. Současně soud neshledal, že by zde byly skutečnosti nebo důkazy, které by zpochybnilly správnost posudku.
19. Posudková komise konstatovala, že žalobkyně při pádu z kola utrpěla v srpnu 2023 otevřenou luxační zlomeninu hlezna vpravo s tím, že v současné době je její klinický stav stabilizován. Trvá omezení rozsahu hybnosti, zlomenina je zhojena ve správném postavení, kloub je stabilní a v klinicky vyhovujícím postavení. Pooperačně se dle komise jedná o příznivý stav, horní hranici rozpětí dle příslušné položky ve vyhlášce o posuzování invalidity posudková komise zvolila s ohledem na chronické žilní insuficience a vykonávané profese žalobkyně. Jiné posudkově významné obtíže z lékařské dokumentace žalobkyně dle posudkové komise nevyplývají.
20. Žalobkyně v žalobě namítla, že závěry žalované jsou v rozporu s lékařskými nálezy, s názorem ošetřujícího lékaře MUDr. F. a že posudkový lékař v řízení před žalovanou si nemohl učinit odpovídající představu o jejím zdravotním postižení, neboť ji nevyšetřil.

Lékaři posudkové komise však žalobkyni přešetřili. Zároveň měli k dispozici všechny dostupné lékařské zprávy žalobkyně, včetně lékařských zpráv MUDr. F. (a to i zprávu ze dne 31. 7. 2024). Nevyhodnotili přitom, že by z nich vyplývaly žalobkyní tvrzené závěry. Naopak i po zhodnocení těchto lékařských zpráv dospěli ke shodnému závěru jako žalovaná, respektive jako posudkoví lékaři žalované.

21. Soud v této souvislosti upozorňuje, že důvodem pro uznání invalidity nemohou být subjektivní pocity a úvahy pojištěnce stran jeho zdravotních potíží, ani vyjádření odborných lékařů bez specializace v oboru posudkového lékařství. Pouze posudkový lékař se specializací posudkového lékařství je ze zákona oprávněn posoudit zdravotní stav žadatele o invalidní důchod, vyhodnotit dle platné vyhlášky o invaliditě odborné lékařské zprávy a nálezy pro posudkové řízení o invaliditě, určit zdravotní postižení, které je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce, stanovit konečnou míru poklesu jeho pracovní schopnosti a určit, zda se již jedná o invaliditu včetně určení stupně invalidity dle příslušných právních předpisů. Vyjádření odborného lékaře k otázkám invalidity a schopnosti či neschopnosti pracovat není pro posudkovou komisi ani pro soud závazné (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2012, č. j. 4 Ads 52/2012-32).
22. K samotným lékařským zprávám MUDr. F., kterých se žalobkyně především dovolává, soud dále uvádí následující. Z daných zpráv nevyplývá nic, co by bylo způsobilé zpochybnit správnost posudku zpracovaného posudkovou komisí. Například podle zprávy ze dne 31. 7. 2024 má žalobkyně subjektivně výrazné bolesti, po cca 1 hodině chůze má otoky a nemůže chodit bez opory. Objektivně je však postavení hlezna správné, hlezno stabilní, hybnost hlezna v rozsahu 30 stupňů, prsty hybné, periferie N + C v normě. Lékař doporučuje plnou zátěž, při bolesti volně prodejná analgetika. Zároveň se dle zprávy jedná o stacionární nález s tím, že tendence bude spíše zhoršování obtíží s vývojem artrózy v ATC. K tomu soud podotýká, že předmětem posouzení je v tomto řízení zdravotní stav žalobkyně k datu vydání žalobou napadeného rozhodnutí. Případné pozdější zhoršení zdravotního stavu žalobkyně by bylo možné zohlednit až v řízení o nové žádosti o invalidní důchod. Zpráva ze dne 19. 3. 2025 se ovšem ve svých závěrech výrazně neliší od zprávy ze dne 31. 7. 2024.
23. Krajský soud shrnuje, že předložený posudek zpracovaný posudkovou komisí je úplný a přesvědčivý, a splňuje tak požadavky kladené judikaturou na to, aby mohl být stěžejním důkazem pro závěr o možné invaliditě žalobkyně. Podle posudkové komise pokles pracovní schopnosti žalobkyně činil 20 %, tj. žalobkyně k datu vydání napadeného rozhodnutí nebyla invalidní. Správní orgány tedy nepochybily v tom, že zamítly žádost žalobkyně o invalidní důchod z důvodu nesplnění podmínek stanovených v § 38 ZDP.
24. Závěrem soud uvádí, že nechce nijak bagatelizovat zdravotní potíže žalobkyně. Má pochopení pro to, že jí tyto potíže ztěžují hledání vhodné práce a i jinak komplikují její život. Zdravotní dokumentace žalobkyně a posudky, které z ní vycházejí, ale neumožňují učinit závěr, že tyto potíže jsou natolik závažné, aby žalobkyni mohl být přiznán invalidní důchod.

V. Závěr a náklady řízení

25. Všechny námitky uplatněné žalobkyní jsou tedy nedůvodné. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí přihlížet z úřední povinnosti, zamítl soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
26. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 21. března 2025

Mgr. Tomáš Blažek
samosoudce